

Radni listnovi za učenike/ce

Istraživanje 1

Crveno i plavo. Kritičko posmatranje

2.1

Ovaj radni list se koristi tokom izrade „dnevnika putovanja“ za vrijeme istraživanja terena. Trebalo bi da se kopira za svaki segment na maršruti.

Svaka stranica se odnosi na prostiranje maršrute. Učenici/ce treba da ih popune sa:

- opštim informacijama o sebi i uslovima istraživanja (datum, naziv mjesta i vrijeme u toku dana) (POLJE 1);
- crtanjem kompletne maršrute na kojoj su učenici/ce analizirali/e i naglasili/e pojedine segmente. Umjesto pravljenja crteža maršrute, učenicima/ama se može predložiti (pojednostavljujući radi) da koriste fotokopirane mape i da na njima naglase segmente (POLJE 2);
- imenima i opisima pozitivnih kvaliteta („plavo“) i negativnih kvaliteta („crveno“) elemenata. Fotografije i predmeti prikupljeni tokom istraživanja se mogu naknadno zalijepiti na listu (POLJE 3).

POLJE 1

Ime i prezime

Datum

Sat

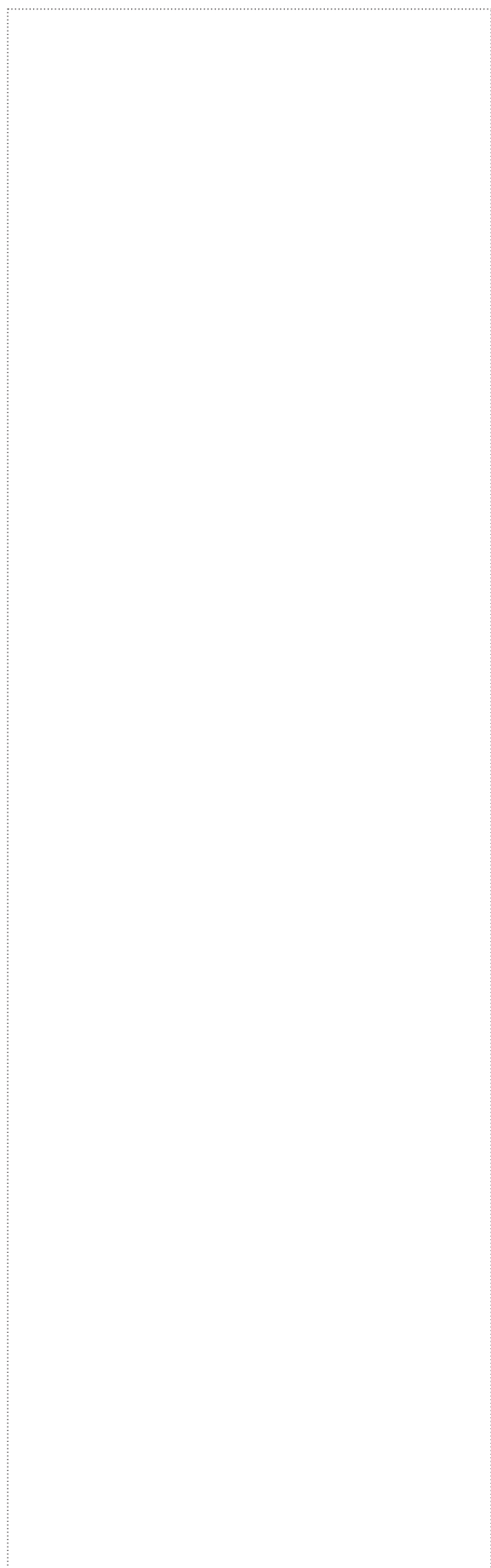
Lokacija

POLJE 2

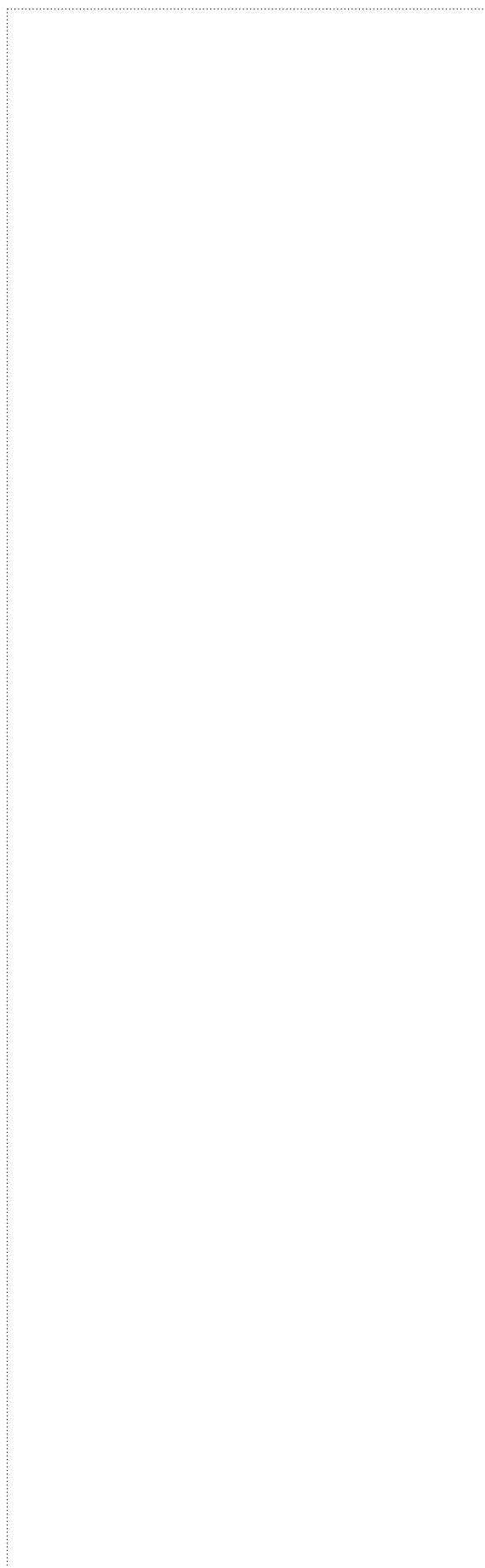
Maršruta i njeno prostiranje

POLJE 3

Pozitivni elementi

Negativni elementi

Istraživanje 2 „Korisne“ fotografije, „Strpljivo“ posmatranje 2.2 Intervjuisanje korisnika prostora

Faza 2
Istraživanje

Ovaj radni list se upotrebljava prilikom odvijanja istraživanja na terenu koje se odnosi na aktivnost 3 (Intervjuisanje korisnika prostora). Treba ga kopirati za planirani broj intervjua. Učenici/ce treba da popune radni list sa:

- opštim podacima o intervjuisti (učenik/ca) i uslovima intervjuisanja (datum, ime mjesta; mjesto, vrijeme i datum takođe trebaju da budu obilježeni na mapi koja je data učenicima/ama) (POLJE 1);
- opštim informacijama o intervjuisanom (POLJE 2);
- opštim zabilješkama o intervjuu i intervjuisanom (POLJE 3);
- odgovorima tokom intervjua, koji odgovaraju redosljedu strukturiranih pitanja koja su definisana prije istraživanja (POLJE 4).

POLJE 1

Ime i prezime

Datum

Sat

Lokacija

POLJE 2

Intervjuisani

Ime i prezime

Zanimanje

Starost

Pol

POLJE 3

Bilješke

POLJE 4

1. Zašto ste ovdje?

2. Kojim aktivnostima se bavite?

3. Kada ste došli ovdje i zašto?

4. Da li se ovo mjesto promjenilo i na koji način?

5. Ko i kako koristi ovaj prostor u različito doba dana, sezone i sl.?

6. Šta Vam se dopada u ovom prostoru, mjestu, lokaciji?

7. Šta Vam se ne dopada?

8. Kakva osjećanja budi u Vama (pozitivna i/ili negativna) i zašto?

9. Koga često srećete ovdje, a koga nikad ne srećete?

10. ?

Istraživanje 2

„Korisne“ fotografije, „strpljivo“ posmatranje

2.2 Slijedjenje maršrute

Faza 2
Istraživanje

Ovaj radni list se može koristiti tokom sumiranja rezultata za Aktivnost 1 (Slijedjenje maršrute) prilikom istraživanja terena. Treba ga kopirati za svaku tačku zaustavljanja. Svaka stranica se odnosi na jednu tačku zaustavljanja. Učenici/ce treba da je popune sa:

- opštim informacijama o sebi i o uslovima pod kojima se obavlja istraživanje na tačkama zaustavljanja (datum, naziv mjesta zaustavljanja, vrijeme u toku dana) (POLJE 1);
- crtežom kompletne maršrute, na kojoj su učenici/ce prethodno markirali/e sve tačke zaustavljanja na putu kojim su prošli i gdje su napravili fotografije. Na crtežu, takođe, treba istaći mjesta zaustavljanja koja učenici/ce imaju namjeru kasnije da analiziraju. Ukoliko se radi o nedostatku vremena, pored crtanja mape, radi pojednostavljivanja, učenici/ce mogu koristiti i gotovu mapu (POLJE 2);
- opisom mjesta zaustavljanja (konfiguracija prostora, npr. proširivanje ili skupljanje, prisutnost trgova ili parkova, ili druge upotrebe javnog prostora, itd.; perceptivni karakter, npr. svjetlost, zvukovi, mirisi; načini upotreba, npr. slobodno vrijeme, kupovina, posao itd.; vrste korisnika, npr. djeca, odrasli, stariji ljudi, itd.; vrste upotrebe, npr. javno sredstvo, komercijalne vježbe; parkovi, vrtovi, itd.). Fotografije i predmeti prikupljeni tokom istraživanja mogu biti zalijepljeni na radnom listu (POLJE 3).

POLJE 1

Ime i prezime

Datum

Sat

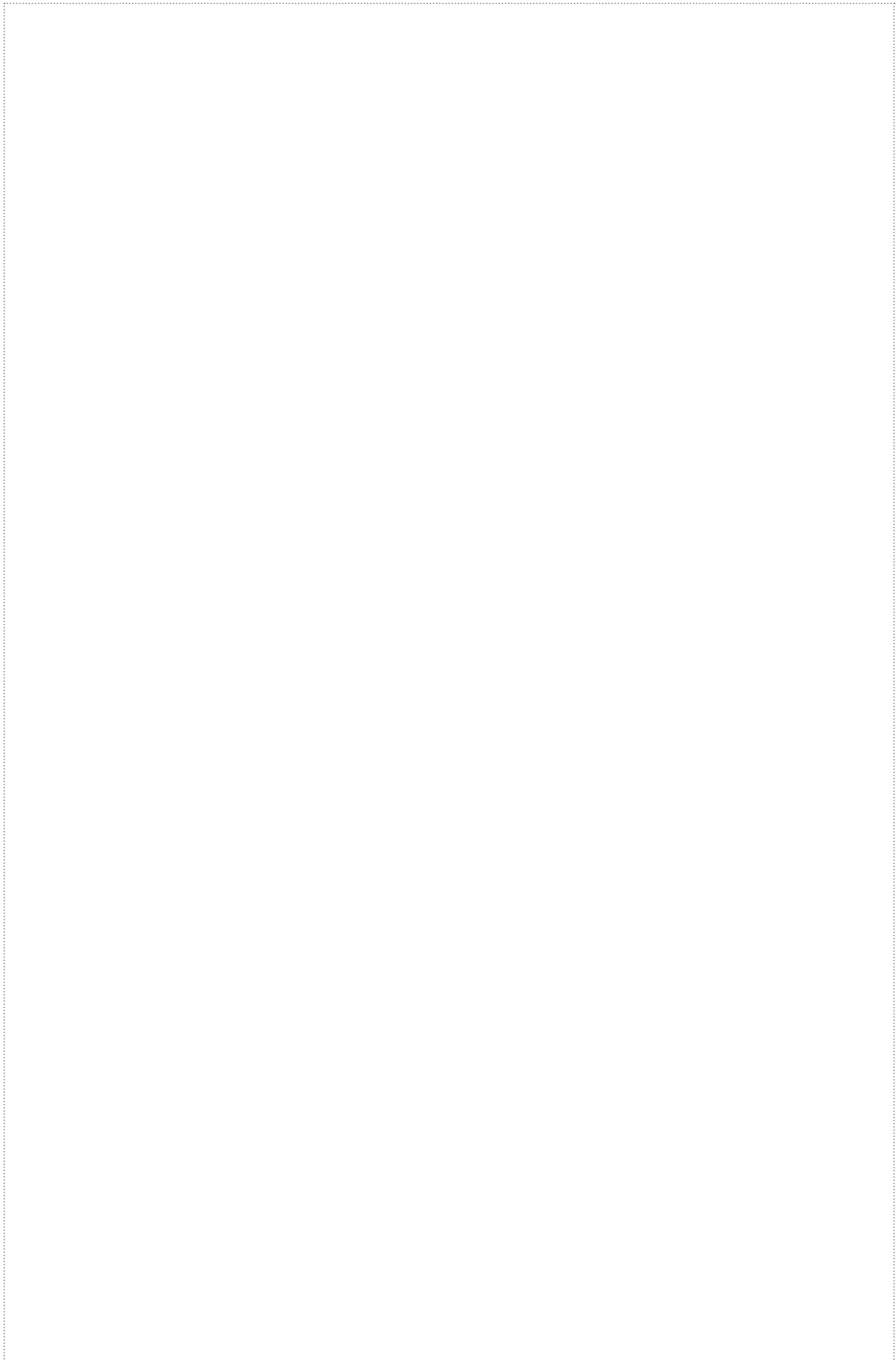
Lokacija

POLJE 2

Maršruta i tačke zaustavljanja

POLJE 3

Opis tačke zaustavljanja broj _____

Istraživanje 2

„Korisne“ fotografije, „Strpljivo“ posmatranje

2.2 Mjesta zaustavljanja

Faza 2
Istraživanje

Ovaj radni list se može koristiti za vrijeme sumiranja rezultata kod Aktivnosti 2 (Mjesta zaustavljanja) prilikom istraživanja na terenu. Trebalo bi ga kopirati za svako istraživanje ponaosob i za svako mjesta zaustavljanja. Svaki radni list se odnosi na jedno posebno mjesto zaustavljanja i na specifično vrijeme tokom dana koje je izabrano za fotografisanje. Učenici/ce treba da ga popune sa:

- opštim informacijama o sebi i uslovima istraživanja u mjestima zaustavljanja (datum, ime mjesta zaustavljanja, sat i doba dana kad su aktivnosti fotografisanja počele i njihovo trajanje) (POLJE 1);
- crtanjem kompletne maršrute na kojoj su učenici/ce označili/e specifična mjesta zaustavljanja. Osim što učenici/ce crtaju mapu, nastavnik/ca može predložiti učenicima/ama jednostavniji način, tj. da koriste fotokopiranu mapu (POLJE 2);
- crtanjem velikog broja detalja koji karakterišu mjesto koje je izabrano za zaustavljanje (POLJE 3);
- opisanim mjestom zaustavljanja (vrste aktivnosti koje se dešavaju na tom prostoru; ko izvodi te aktivnosti; tačno mjesto za svaku od aktivnosti, npr. ispod drveta, na klupi itd.). Fotografije i predmeti prikupljeni tokom istraživanja mogu biti zalijepljeni na ovom radnom listu (POLJE 4).

POLJE 1

Ime i prezime

Datum

Sat

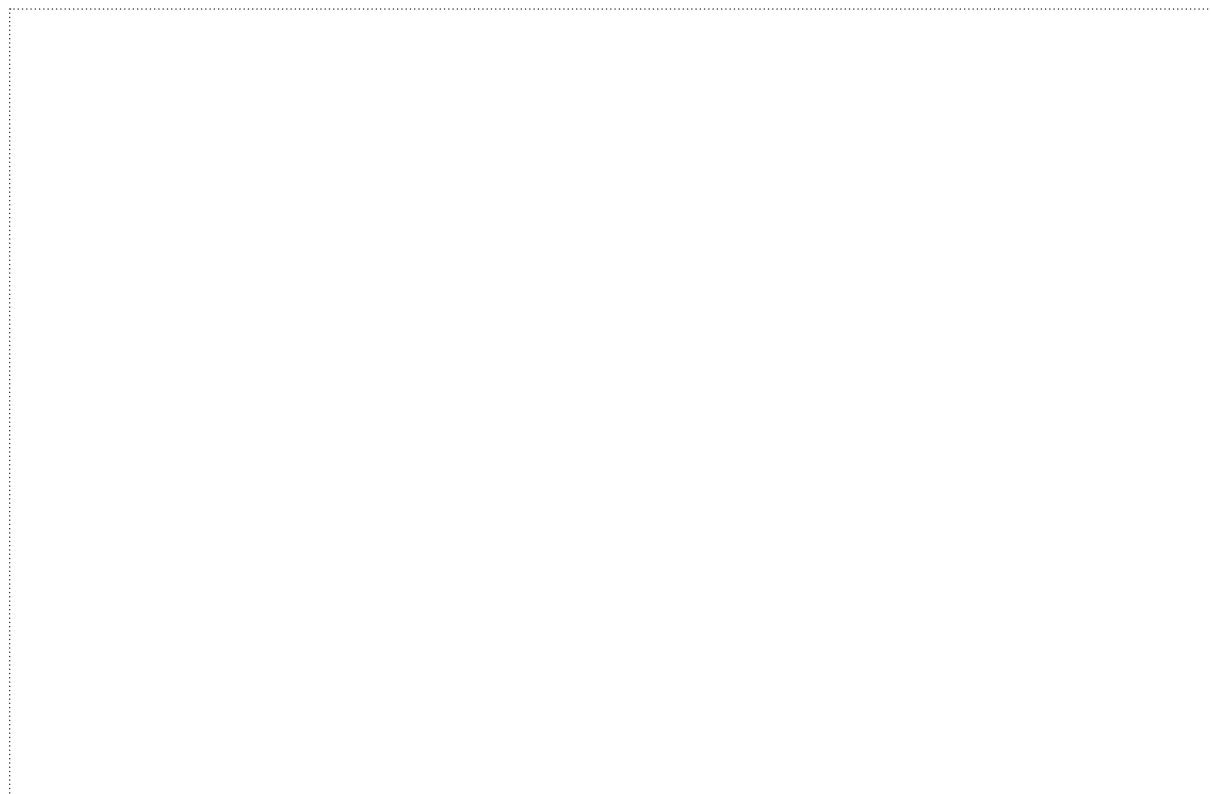
Lokacija

POLJE 2

Maršruta i tačke zaustavljanja

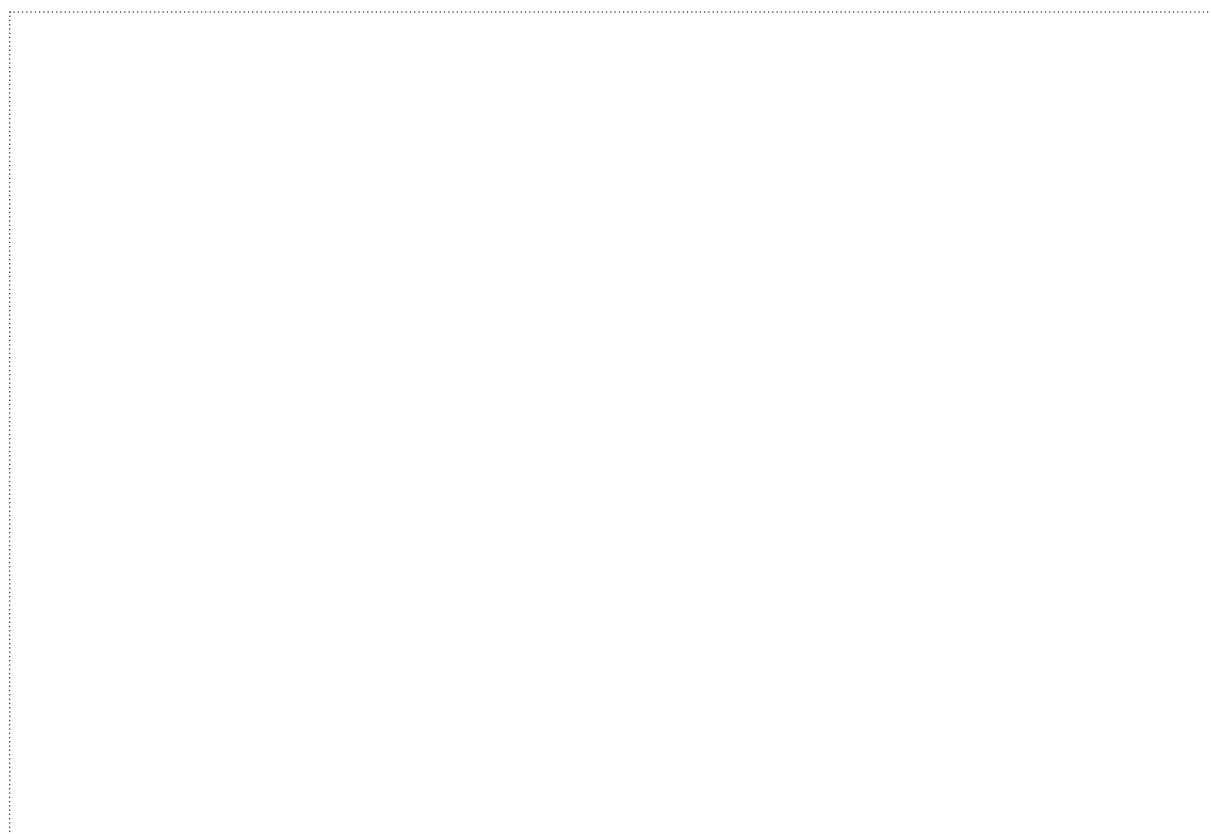
POLJE 3

Mjesta zaustavljanja i perspektive

POLJE 4

Opis mjesta zaustavljanja

Istraživanje 2

„Korisne“ fotografije, „Strpljivo“ posmatranje

2.2 Intervjuisanje korisnika prostora

Faza 2
Istraživanje

Ovaj radni list može biti korišten prilikom sumiranja rezultata za Aktivnost 3 (Intervjuisanje korisnika prostora) tokom istraživanja na terenu. Treba ga kopirati za predviđeni broj intervjua. Učenici/ce treba da ga popune sa:

- opštim informacijama o intervjuisti (učenik/ca) i uslovima intervjua (datum, mjesta, vrijeme) (POLJE 1);
- crtanjem kompletne maršrute i naglašenim mjestima na kojima su se odvijali intervjui. Osim što učenici/ce crtaju maršrutu, nastavnik/ca može pojednostaviti ovu aktivnost i predložiti učenicima/ama da koriste fotokopirane mape (POLJE 2);
- fotografijama mjesta gdje se odvijao intervju (POLJE 3);
- opštim informacijama o intervjuisanom. Fotografija intervjuisanog može biti zalijepljena na radnom listu (POLJE 4);
- napisanim rezimeom intervjua (POLJE 5).

POLJE 1

Ime i prezime

Datum

Sat

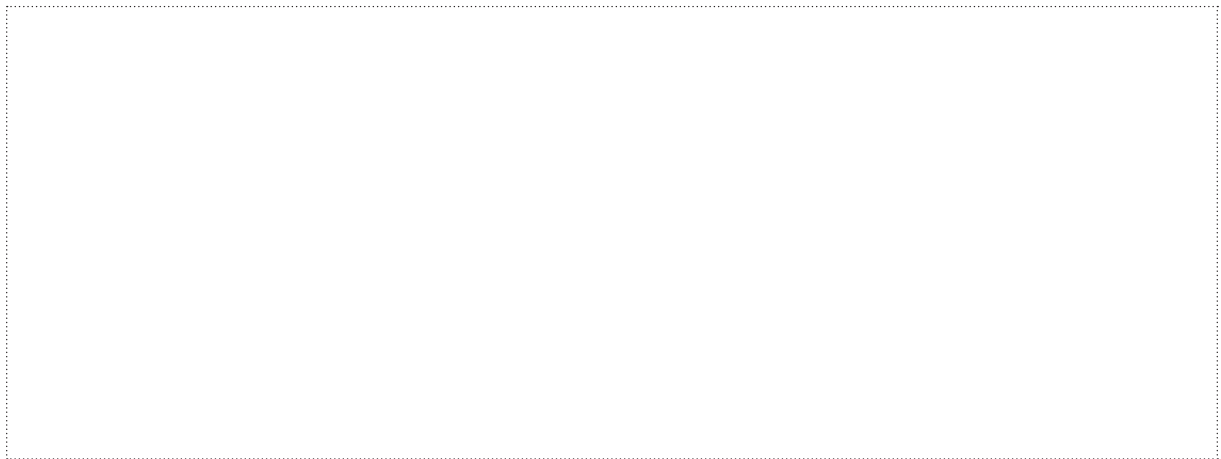
Lokacija

POLJE 2

Maršruta i mjesto intervjua

POLJE 3

Fotografije mjesta gdje se intervju odvija

POLJE 4

Intervjuisani

Ime i prezime

Zanimanje

Pol

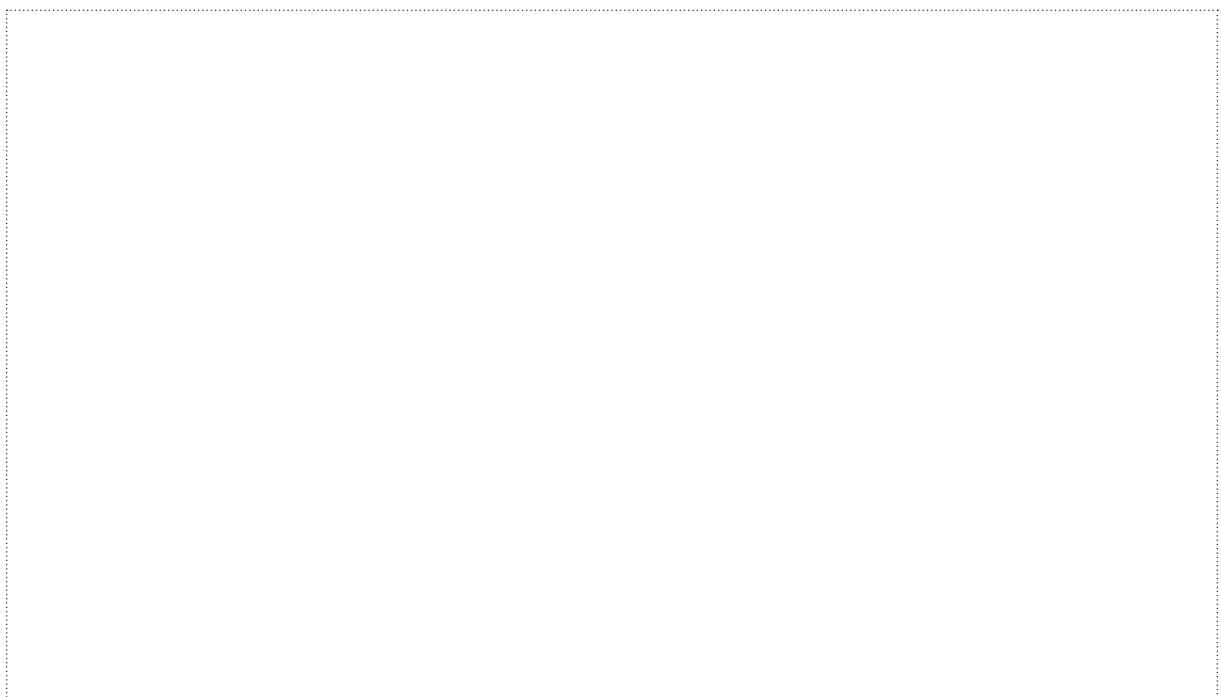
Starost

Fotografija intervjuisanog

POLJE 5

Rezime intervjuja

Ovaj radni list se može upotrebljavati tokom istraživanja na terenu u cilju prikupljanja informacija i/ili poslije istraživanja tokom sumiranja rezultata o biljnim i životinjskim vrstama koje su posmatrane tokom maršrute. Treba ga kopirati onoliko puta koliki je broj vrsta u katalogu. Učenici/ce treba da popune ovu stranicu sa:

- opštim informacijama o sebi i uslovima istraživanja (datum, mjesto, glavni geografski i vremenski uslovi i vrijeme istraživanja) (POLJE 1);
- crtanjem kompletne maršrute na kojoj učenici/ce naglašavaju mjesto na maršruti na kojem je dati prostor posmatran i gdje su napravljene fotografije. Kako bi pojednostavio/la ovu aktivnost, nastavnik/ca može predložiti učenicima/ama da koriste fotokopirane mape (POLJE 2);
- definicijom i opisom pejzaža (izgrađen od strane ljudi, prirodni ili nešto između izgrađenog i prirodnog prostora). Zatim, naučnom definicijom i opisom istraživanog staništa (vrt, šuma, travnjak, greben, obala, livada, jezero, bara, rijeka, pećina, itd.). Fotografije i predmeti prikupljeni tokom istraživanja određenog staništa mogu biti zalijepljeni na ovom radnom listu (POLJE 3);
- opisom posmatranog prostora: ime (naučno i uobičajeno); biološka svojstva (npr. za životinjske vrste: sezona hibernacije, informacije o ishrani staništa, sezona parenja, itd.; za biljne vrste: sezona cvjetanja, vrsta voća, itd.); broj posmatranih vrsta. Fotografije, crteži i objekti prikupljeni tokom istraživanja koji se odnose na prostor mogu se zalijepiti na ovom radnom listu (POLJE 4).

POLJE 1

Ime i prezime

Datum

Sat

Lokacija

Oblast ispod ili iznad nivoa mora

Vremenski uslovi

POLJE 2

Maršruta i mjesto

POLJE 3

Definisanje i opisivanje pejzaža

POLJE 4

Definisanje i opisivanje staništa

POLJE 5

Biološka svojstva

Naučno ime

Uobičajeno ime

Broj predstavnika

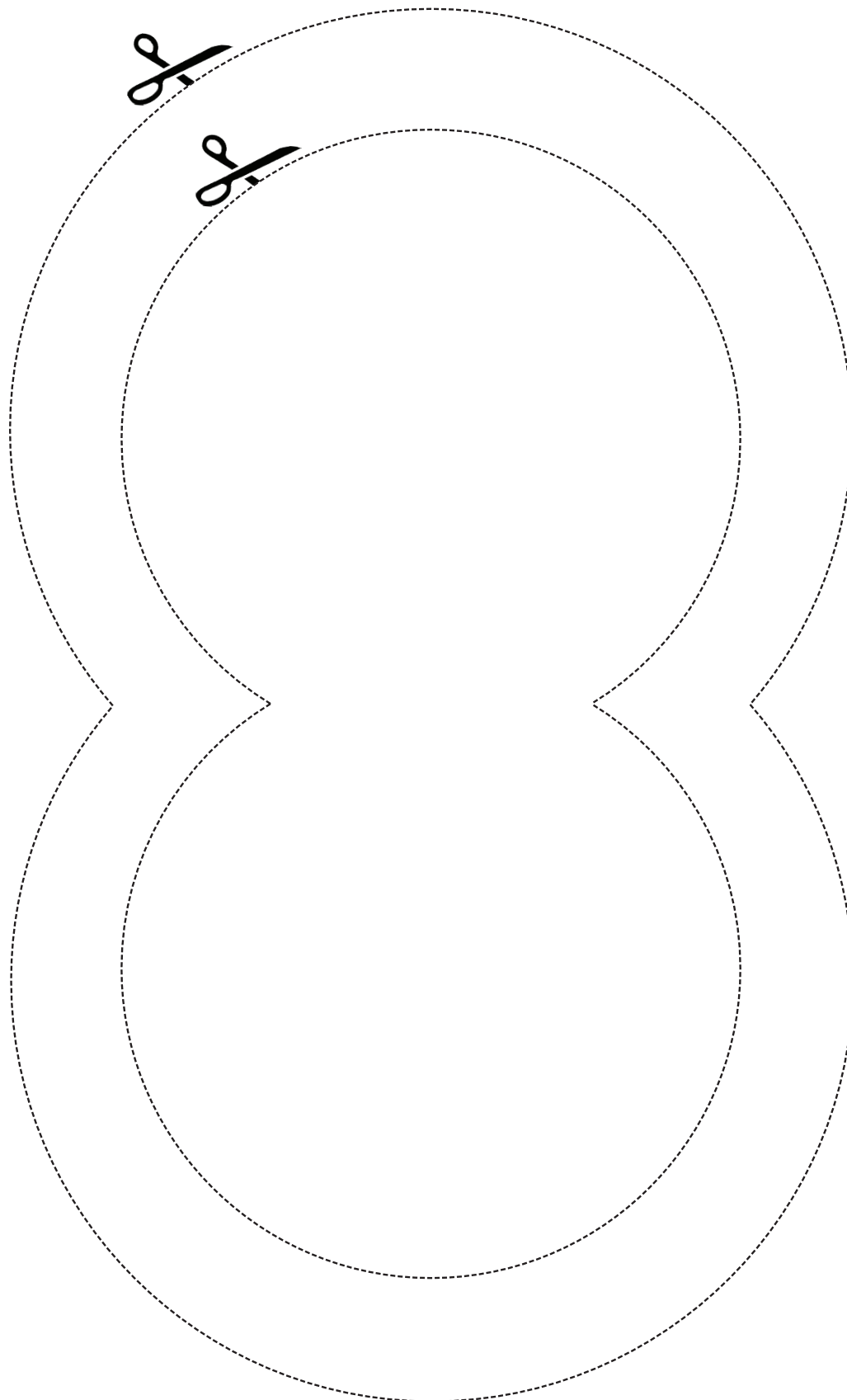
Biološka svojstva

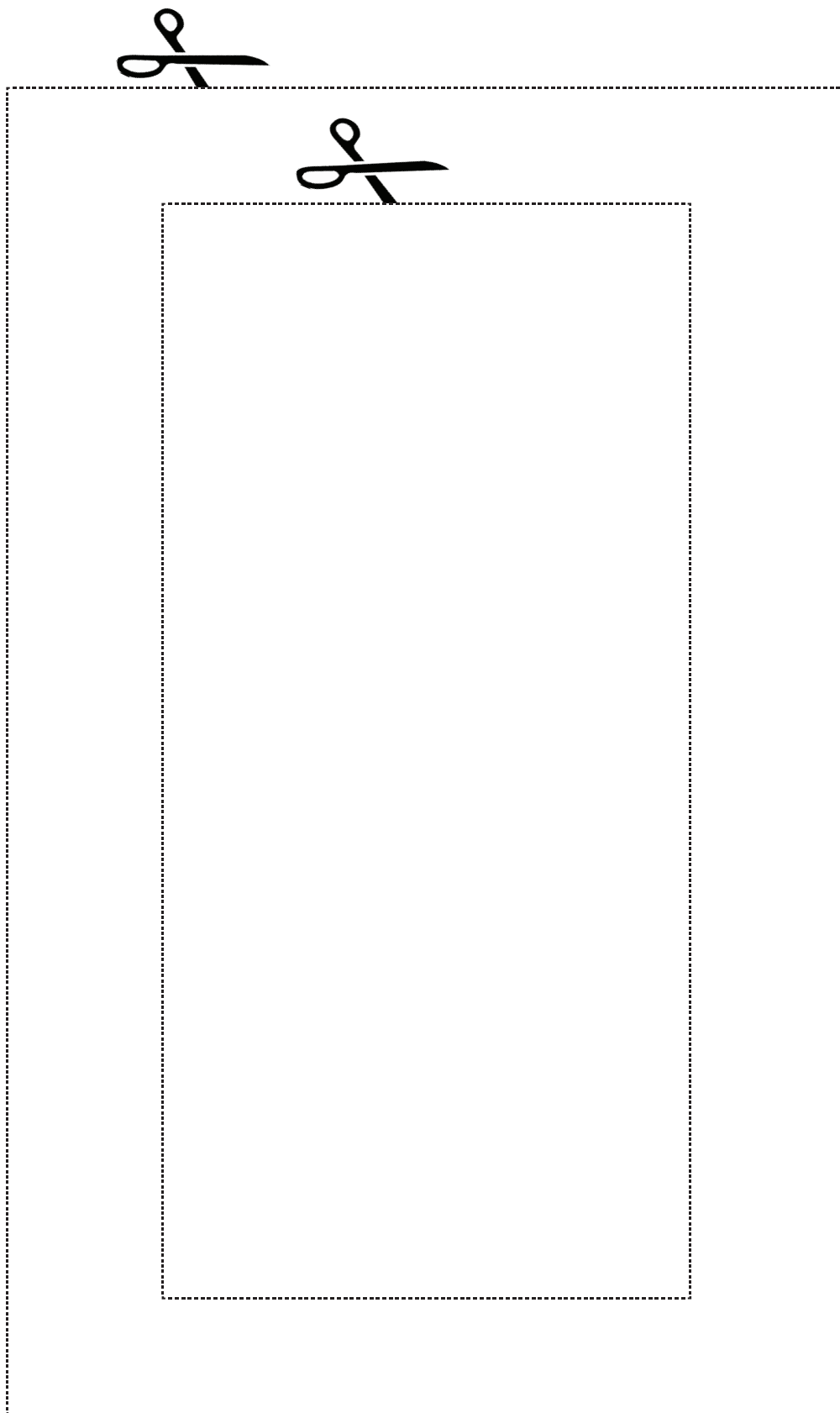
Istraživanje 4 Priroda tijela kao prvog prostora koji zauzimamo 2.4

Faza 2
Istraživanje

Ovi radni listovi se mogu koristiti tokom istraživanja terena (nastavnik/ca bira jedan ili drugi - u zavisnosti od toga koji/a mu/joj više odgovara). Kopira se na kartonu za sve učenike/ce. Svaki/a učenik/ca će isjeći unutrašnji dio iz okvira i koristiti ga za definisanje svoje vizije terena.

Istraživanje 4 Priroda tijela kao prvog prostora koji zauzimamo 2.4

Ovaj radni list se koristi za sastavljanje liste vrsta, prikupljenih utisaka i reorganizovanih bilješki koje su zapisane u sveskama tokom istraživanja. Broj kopiranih primjeraka zavisi od broja učenika/ca i mjesta na kojima su se oni/e zaustavljali/le tokom maršrute – najmanje 5 fotokopija (po jedan za svaki od ovih koncepata: elementi, boje, zvukovi, mirisi i ukusi) za svako mjesto. Za svako mjesto učenici/ce treba da popune ovu stranicu sa:

- opštim informacijama o sebi i uslovima istraživanja (datum, naziv mjesta, vrijeme kad je istraživanje obavljeno) (POLJE 1);
- crtanjem kompletne maršrute, na kojoj učenici/ce naglašavaju mjesta gdje su se zaustavljali. Umjesto pravljenja crteža, nastavnik/ca može predložiti upotrebu fotokopirane mape. (POLJE 2);
- detaljnijim crtežom mjesta koje je odabrano za zaustavljanje (POLJE 3);
- opisom mjesta. Fotografije i objekti prikupljeni tokom istraživanja i analizirani koncept mogu da budu zalijepljeni na radni list. (POLJE 4);
- opisom koncepta koji je izabran između elemenata, boja, zvukova, mirisa i ukusa za analiziranje percepcije iskustva prostora. Učenici/ce markiraju koncept i opisuju ga. Fotografije i predmeti prikupljeni tokom istraživanja i analizirani koncept mogu biti zalijepljeni na stranici (POLJE 5).

POLJE 1

Ime i prezime

Datum

Sat

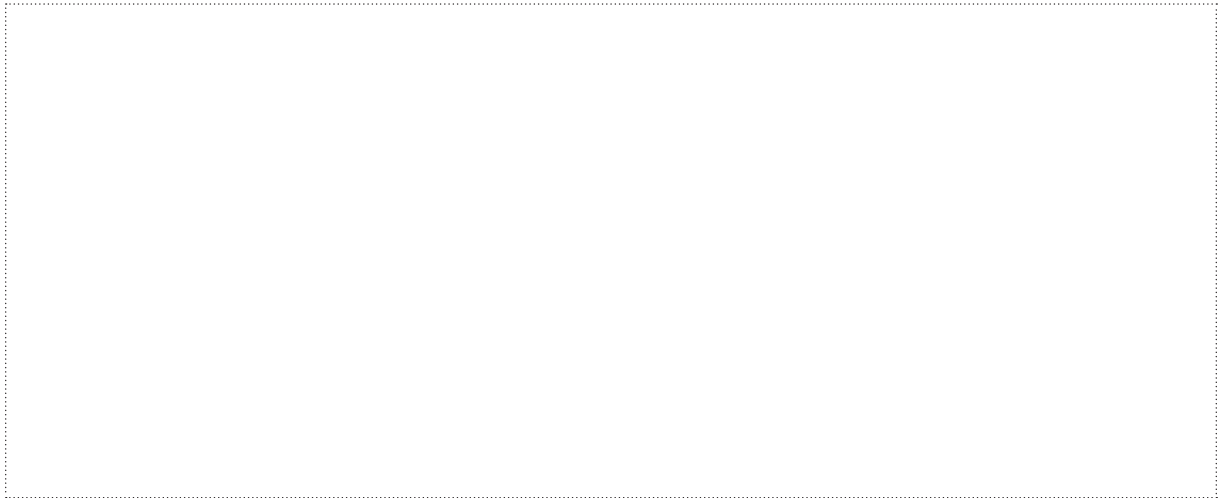
Lokacija

POLJE 2

Maršruta i mjesto zaustavljanja

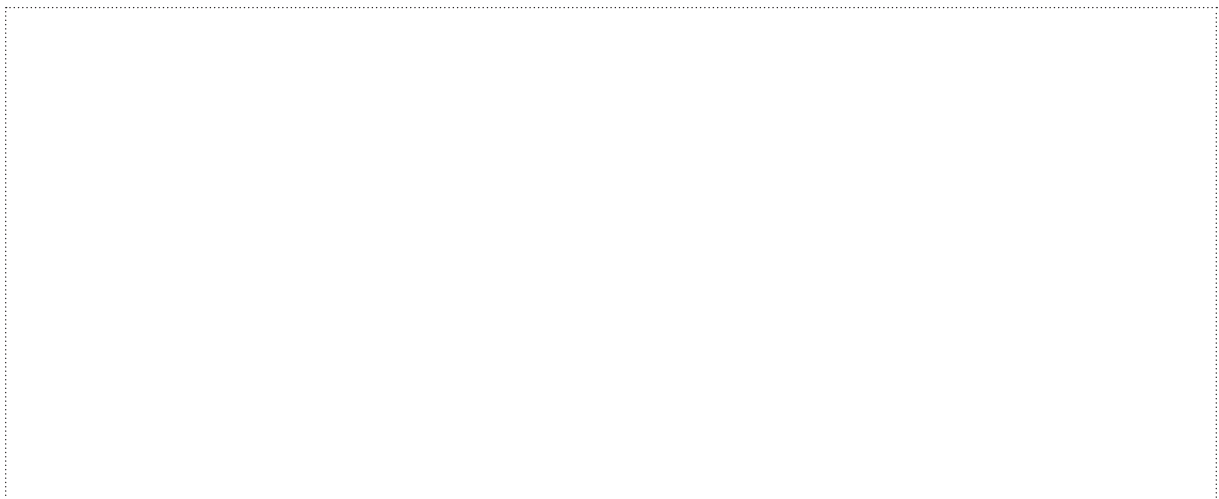
POLJE 3

Mjesta zaustavljanja

POLJE 4

Opis mjesta

POLJE 5

Opis koncepta

elementi	boje	glasovi	mirisi	ukusi

Istraživanje 5 Perspektive 2.5 Kod

Faza 2
Istraživanje

Ovaj radni list se koristi za istraživanja na terenu koja se odnose na Aktivnost 1 (Kod). Kopira se za sve učenike/ce.

Učenici/ce treba da ga popune sa:

- opštim informacijama o sebi i uslovima istraživanja (datum, naziv mjesta; doba dana) (POLJE 1);
- crtanjem kompletne maršrute koju su učenici/ce analizirali/le i na kojoj su naglašena mjesta zaustavljanja. Kako bi pojednostavio ovu aktivnost, nastavnik/ca može predložiti učenicima/ama da koriste fotokopirane mape (POLJE 2);
- opisom posmatranih elemenata i veza među njima (POLJE 3).

POLJE 1

Ime i prezime

Datum

Sat

Lokacija

POLJE 2

Maršruta i mjesto zaustavljanja

POLJE 3

Opisivanje elemenata i veza

1. prisustvo životinjskih vrsta

.....

.....

.....

2. vegetacija koja je prisutna na datom prostoru (forma i dimenzije - lišće, vrste cvijeća i voća, itd.)

.....

.....

.....

3. klimatski uslovi mjesta (izloženost suncu, svjetlost, temperatura, vlažnost, itd.)

.....

.....

.....

4. preovlađujući materijali (minerali, vegetacija)

.....

.....

.....

5. preovlađujuće boje

.....

.....

.....

6. učestalost prirodnih i elemenata koje je napravio čovjek i njihovog recipročnog odnosa (prevlast, integracija, mješavina)

.....

.....

.....

7. druge informacije

.....

.....

.....

Istraživanje 5 Perspektive 2.5 Da sam ja..

Faza 2
Istraživanje

Ovaj radni list može biti upotrijebljen kod razvijanja istraživanja na terenu koje se odnosi na Aktivnost 2 (Da sam ja ...). Kopira se za ukupan broj učenika/ca.

Učenici treba da ga popune sa:

- opštim informacijama o sebi i uslovima istraživanja (datum, naziv mjesta; doba dana) (POLJE 1);
- crtanjem kompletne maršrute koju su učenici/ce analizirali/e posebno ističući mjesta zaustavljanja. Kako bi pojednostavnio/la ovu aktivnost, nastavnik/ca može predložiti učenicima/ama da koriste fotokopirane mape (POLJE 2);
- opisom posmatranih elemenata i veza među njima (POLJE 3).

POLJE 1

Ime i prezime

Datum

Sat

Lokacija

POLJE 2

Maršruta i mjesto zaustavljanja

Opisivanje elemenata i veza

1. faktori i uslovi koji utiču na izmjenu pojedinačnih životinjskih i biljnih vrsta (npr. obnavljanje funkcija drveća ili šikara; dostupnost hrane; tipova zemljišta; morfologija zemljišta i prisustva kotlina; itd.)

.....

.....

.....

2. veze kompatibilnosti i nekompatibilnosti između različitih vrsta

.....

.....

.....

3. prijetnje povezane sa prisustvom čovjeka ili drugi faktori

.....

.....

.....

4. druge informacije

.....

.....

.....

Ovaj radni list se koristi za razvijanje Aktivnosti 1 (Kreiranje pozorišne predstave). Iskustvo koje učenici/ce posjeduju može pomoći da definišemo likove u priči. Likovi mogu biti životinje, biljke ili drugi posmatrani elementi sa kojima su se učenici/ce identifikovali/e tokom istraživanja. Radni list treba kopirati za sve uloge.

Od učenika/ca se očekuje da radni list popune sa:

- nazivom uloge, opisom njenih glavnih osobina, bilješkama o nekim drugim korisnim informacijama koje se odnose na bolje definisanje uloga (POLJE 1);
- opisom prikupljenih fotografija i predmeta koji se odnose na životinje, biljke ili neke druge elemente koji su posmatrani tokom istraživanja. Učenici/ce, također, treba da objasne razloge za izbor uloga (POLJE 2);
- jednim ili više predloga kostima za likove. Učenici/ce mogu dizajnirati kostime i/ili pomoću fotografija koje mogu uzeti iz novina (POLJE 3).

POLJE 1

Ime

.....

ponašanje/navike

.....
.....
.....

životne prilike

.....
.....
.....

veze sa prostorom

.....
.....
.....

veze sa drugim ulogama

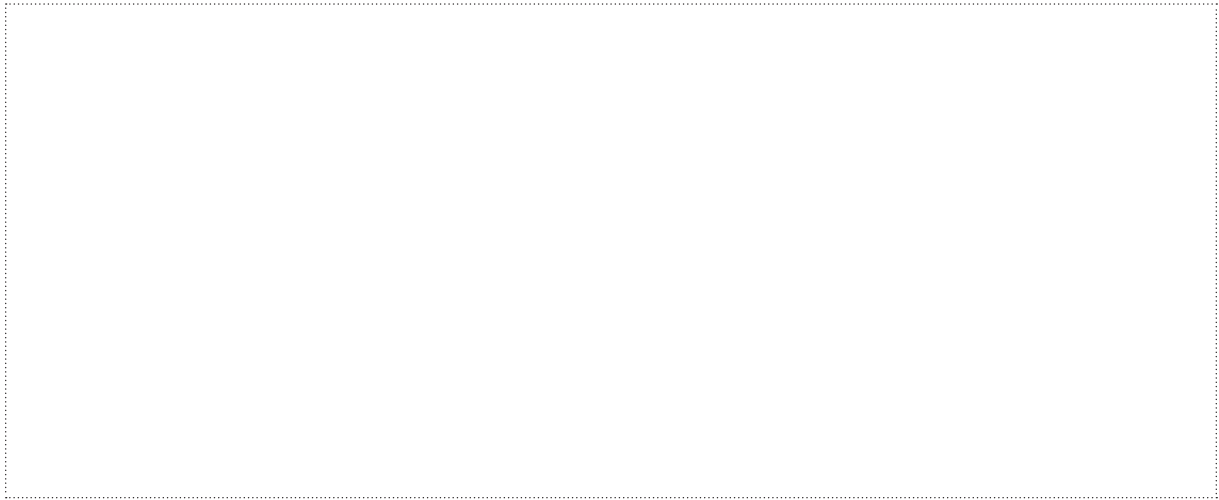
.....
.....
.....

komentar

.....
.....
.....

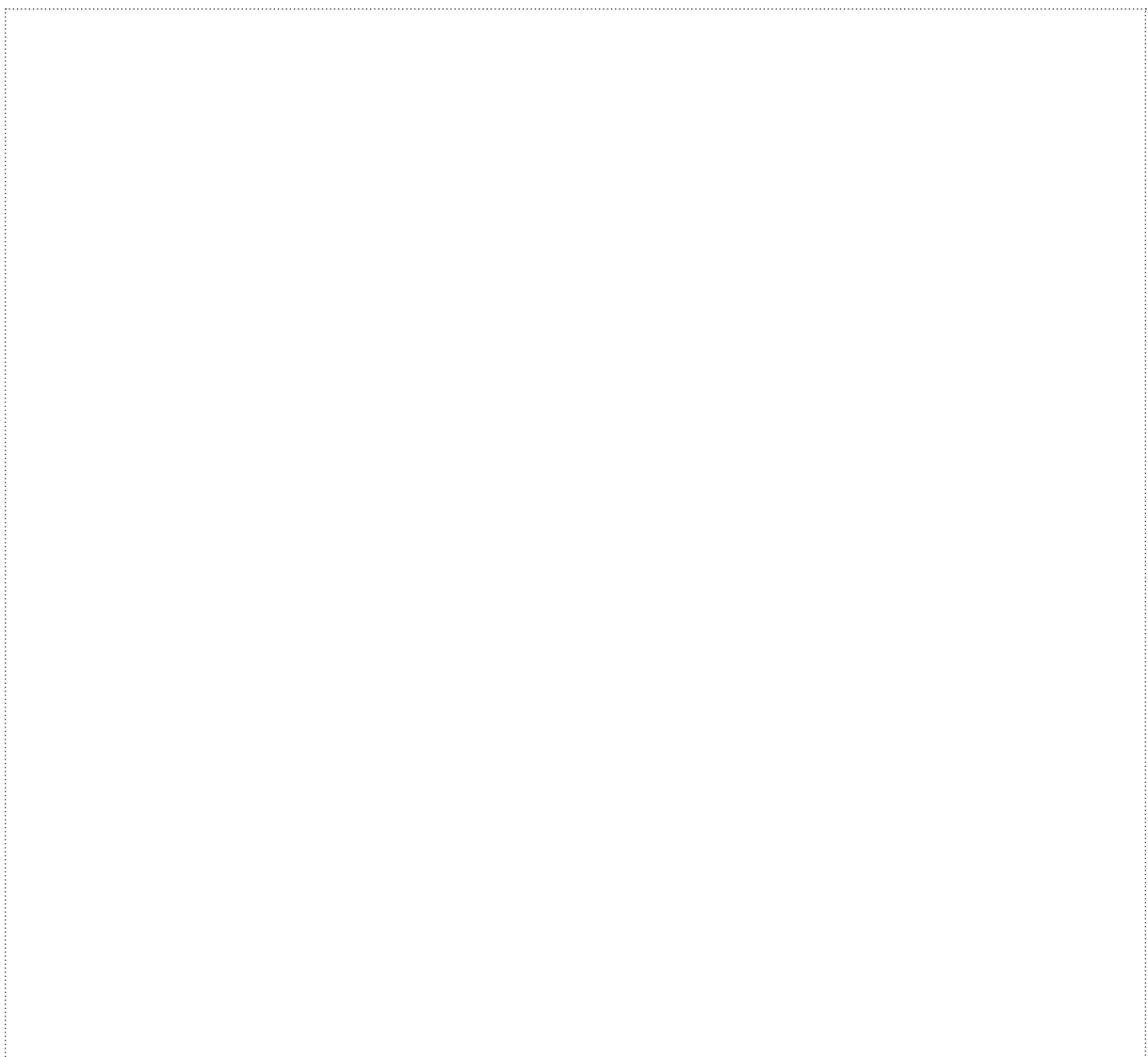
POLJE 2

Posmatrani elementi

POLJE 3

Fotografije ili crteži kostima

Radni list se koristi za razvijanje Aktivnosti 3 (Pravljenje domino pločica). Treba ga kopirati za pravljenje domino pločica. Svaka pločica je podijeljena na dvije oblasti. Učenici/ce mogu isjeći okvir i napraviti pločice popunjavajući svaki prostor sa:

- imenom predstavljenih elemenata (ako su resursi ili opasnost) ili imenom predstavljene akcije (ako je džoker) do uloge koja im je dodijeljena (resurs, opasnost ili džoker);
- crtežima, fotografijama ili drugim materijalima prikupljenim tokom istraživanja (zalijepiti ih na radni list) da ilustruju jedan element igranja uloga resursa ili opasnosti. Pored džokera ništa se ne lijepi, dok se ne ukaže potreba za akcijom tokom igranja igre.

Ime: ☐ resursi ☐ opasnosti ☐ džoker			Ime: ☐ resursi ☐ opasnosti ☐ džoker
---	--	--	---

Ime: ☐ resursi ☐ opasnosti ☐ džoker			Ime: ☐ resursi ☐ opasnosti ☐ džoker
---	--	--	---

Ovaj radni list se koristi za sumiranje rezultata kompletne igre u formi agende resursa, opasnosti i akcija za održivi razvoj istraživane oblasti. Treba ga kopirati za sve učenike/ce.

Učenici/ce treba da analiziraju jedan od glavnih elemenata (resurs ili opasnost) i jednu od određenih glavnih akcija koju smo definisali tokom igre domina. Stranica se popunjava sa:

- imenom elementa i njegovom ulogom u igri (resurs ili opasnost) (POLJE 1);
- opisom elementa, naglašavajući razloge zašto je datom elementu dodijeljena uloga resursa ili opasnosti. Fotografije ili predmeti koji se na to odnose, takođe, mogu biti zalijepljeni na stranici. (POLJE 2);
- opisom akcije koja je predložena (kao džoker) tokom igre, u cilju osnaživanja resursa ili za odbacivanje opasnosti (POLJE 3);
- opisom razloga za predlaganje akcije i njenim očekivanim rezultatom u smislu održivog razvoja (POLJE 4).

POLJE 1

Ime elementa

[] resurs

[] opasnost

POLJE 2

opis elementa (resurs, opasnost)

POLJE 3

opis akcije (džoker)

POLJE 4

razlozi i ciljevi akcije (džoker)

Ovaj radni list se koristi za razvijanje Aktivnosti 2 (Izrada i distribucija kartica sa ulogama i kartica sa likovima). Treba ga kopirati za sve učenike/ce. Učenici/ce mogu praviti karte za uloge i za likove, popunjavanjem polja 1 i pola 2 sa sljedećim informacijama:

- opštim informacijama o ulogama (npr. menadžer gradnje, planer, viši ili lokalni predstavnik; stanovnik; turista; itd.) i aktivnostima koje uloge obično obavljaju. Fotografije i označeni crteži likova moraju biti zalijepljeni na listu (POLJE 1);
- opšte informacije o likovima u predstavi (pol, nacionalnost, uzrast, bračno stanje: oženjen, neoženjen, sa djecom ili bez itd.; broj i uzrast djece, radni status: radnik, domaćica, učenik, student, zanimanje i školska sprema). Fotografije i označeni crteži likova moraju biti zalijepljeni na listu (POLJE 2).

Dalje učenici/ce odmah hvataju razlike između karti uloga i karti likova i treba da ih oboje sa obje strane sa dvije različite boje.

 Karte uloga

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Opis

Fotografije i crteži

 Karte likova

.....

Nacionalnost Pol Uzrast

.....

Porodični status

.....

Broj i godište djece

.....

Radni status

.....

Posao i školska sprema

Fotografije i crteži